

# نمایی از مظلومیت زن در جاهلیت قدیم و جاهلیت مدرن

تألیف و تدوین: اکرم حسینی  
رضاء گلپور

مقهوریت حق نخواهد داشت، چرا که نیروی سنجش حق و باطل، و عامل طرد پلیدیها و انقیاد در برابر پاکیها، همان جوهر مجرد عقل است. آن موهبتی که با حضورش در عرصه حیات، همه خیرات را در پی دارد. و زمانیکه آدم علیله مأمور شد تا از میان سه موهبت عقل، دین و حیاء یکی را برگزیند، با گزینش عقل، دین و حیاء با او همراه شدند.<sup>(۲)</sup>

شرط پیروزی و سعادت بشر، داشتن حیات انسانی است که در سایه دین و از طریق عقل کسب می‌شود، و به قول ویلیام جیمز «هرگاه بشر سالم زندگی کند، حتماً خدای را تجربه کرده است.»، اما هر گاه هدایت عقل را نادیده گرفته، دین را از دایره زندگی حذف کرده و به مراتب پستتر از حیوانات زیسته است.<sup>(۳)</sup> چنانچه جای جای تاریخ و بررسی احوال ملل در ادوار عالم شاهد و گویای این واقعیت تلخ است.

قرآن کریم، زمان قبل از اسلام و ایامی را که بشن، از منبع وحی دور بوده و با جهل خود، ره پیموده است، به نام «جاهلیت اولی» می‌نامد. که علیرغم تصورات برخی، این وضع اسفبار، خاص اعراب ما قبل اسلام نبوده و همه اقوام بشر، در منجلاب بی خدایی و دوری از حق دست و پا می‌زدند.

تبیعت و عوارض چنین رویدادی، در همه عرصه‌های حیات و همه عناصر اجتماع، خود می‌نماید، لکن در این میان، اقسامی افساری چون زنان، که در هر جریانی (ثبت یا منفی) تأثیر پذیرترند، و شاخص مظاهر فرهنگ هر زمان می‌باشند، معرفت ایام بربریت نیز هستند.

نظرات اقوام و ادیان آن زمان در خصوص جایگاه زن، جلوه‌های بارزی از آن دوران را معرفی

جاهلیت، ظهور گونه‌ای از حیات بشری است که با پس رفتن عقل و عدم حاکمیت آن بر قلمرو وجود، حضور و سلطه می‌یابد. همانگونه که ظلمت، با حذف نور از میدان هستی، جلوه‌ای کاذب می‌نماید و حکایت از غیبت روشنایی دارد.

از آنجاکه هدف از خلقت بني آدم، سلطه خرد و حکمت بر اساس اراده و خواست آگاهانه، بر مجموعه هستی است. و مخاطب امر و نهی پروردگار و محبوبترین خلق نزد او جل و علا، عقل است.<sup>(۴)</sup> نماد هرگونه جهل بر زندگی انسان، تضادی فاحش با هدفش یعنی کمال دارد. و به میزان ظهورش در عرصه عمل، عقل را به عقب می‌راند و صحنه کارزار را به دست می‌گیرد. بدیهی است که چنین پیروزمندی، حاصلی چن غلبه باطل و

می‌نماید. قرآن کریم نیز برای یادآوری رفتارهای جاھلانه آن زمان، به این واقعیت اشاره می‌کند: «وَ إِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالاٌنْتِيَظَلَّ وَجْهُهُ مَسُودًا وَ هُوَ كَظِيمٌ. يَتَوَارَى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ اِيمَسِكُهُ عَلَى هُونِ أَمْ يَتُسْهِلُ فِي التُّرَابِ لِأَسَاءَ مَا يَحْكُمُونَ»<sup>(۴)</sup> «هرگاه که مردی تولد دختری، به فردی داده می‌شد، از شدت غم و حسرت، رخسارش سیاه و سخت دلتانگ می‌شد و بخارت این تنگ، از قوم خود روی پنهان می‌نمود و به فکر می‌افتداد که آیا آن دختر را بازلت و خواری نگه دارد و یا زنده به گور نماید. آگاه باشید که آنان بسیار بد حکم می‌کردند.» نمونه‌هایی چون جریان قیس بن عاصم که نزد پیامبر (ص) اعتراف می‌نماید که سیزده فرزند دخترش را زنده به گور نموده در تاریخ شرمگین جاهلیت ثبت است. ولی چنانچه اشاره شد این همه جهالت و برابریت منحصر به اقوام آن زمان نبوده است.

بانو «پروفسور آندره» (ANDRA) در کتاب

«وضع زنان در مهابراتا» می‌نویسد:

هیچ مخلوقی گناه کارتر از زن نیست، آتش افروز است، لبۀ تیز تیغ است. در حقیقت، زن همه این چیزها را دارد. مردان نباید آنها را دوست داشته باشند و حتی طبق دستور کتاب مانو، در این آیین، زن نباید هیچ وقت در جستجوی استقلال باشد و هیچ وقت نباید کاری را به دلخواه خودش انجام دهد. و به تصویر در جمله‌های ۱۴۰ و ۱۴۷ مانو تأکید شده که هیچ وقت زن، استقلال ندارد و حتی بعد از مرگ اربابش، باید تابع پسران ارباب باشد.

در متون مذهبی تمدن چین، زن را به آب دردآلودی تعبیر کردند که نیک بختی و ثروت را می‌شوید و در ادبیات آنان، زن نازلتر از مرد معروفی میگردد و هیچگونه حقی را نداشته است،



به شوهران اجازه داده می‌شد که زنان خود را در صورت عدم فرمانبرداری به قتل برسانند. در اساطیر یونان و در تمدن هند باستان، زنان بخش جدا ناشدندی از پیکره همسرانشان تلقی می‌شوند و به همین دلیل هرگاه شوهرشان از دنیا می‌رفت، زن نباید زنده بماند. به همین دلیل هزاران زن، قربانی این خرافات شدند که این زنان به ساتی معروف شده‌اند. زنان در هند حق مالکیت نداشتند و از ارث محروم بودند و سمبول سکس نامیده می‌شدند.

دکتر اسپرنگ (SPRING) در کتاب «جنایات قرون وسطی» می‌نویسد:

به سال ۱۵۰۰ میلادی در انگلستان، شورای اجتماعی برای شکنجه دادن به زنها تشکیل شد، و وسائل تازه‌ای را برای این کار، ابتکار نمودند. و در نتیجه این طرح، مسیحیان، زنان را زنده زنده سوزانیدند.

در مسیحیت نیز وضعی مشابه به سایر آئین‌ها وجود داشته است. به طوری که فرقه ابی یونی‌ها، عقیده داشتند که زن، به علت پستی فطرتی که دارد، قابل زناشویی نیست و ذاتاً ناپاک است و حتی کوشیده‌اند تا یک کلیسا را وادار به تحریم ازدواج نمایند. حتی مواردی که حاکی از عدم اجازه تحصیل زنان وجود دارد<sup>(۷)</sup>.

در ایران قبل از اسلام نیز، وضع نکبت باری از زنان، نقل شده است. پروفسور «کریستیان بارتلمه» در مورد وضع زن در امپراطوری ساسانی چنین می‌نویسد:

در زمان ساسانیان، ازدواج با خواهر و زن پدر متداول بوده است. ازدواج با خواهر به ویژه در خاندان سلطنتی برای حفظ و نگهداری خون و میراث شاهنشاهی رایج و برقرار بوده است. ایرانیان باستان نیز بنا به تعلیم اوستا در (ورشمنان سزسک) زناشویی برادر و خواهر را موجب جلب روشنایی ایزدی در خاندان و طرد دیوان می‌دانستند (به طریق ماریها) هم عصر انوشیروان در کتاب سریانی می‌نویسد: عدالت خواسته پیوستندگان اهورا مزدا، به نحوی جاری

حتی نسبت به فرزندش. و مرد در قبال زنش تعهد و مسئولیتی نداشت و هر موقع می‌توانست، از او سلب حیثیت می‌کرد و او را می‌فروخت.

در آیین بودانیز، مطابق دستور و تعلیم خاصی می‌گویند:

«نیروانَا» - یعنی نجات - هیچگاه در مصاحبی زن، تحصیل نمی‌شود و به طور کلی زناشویی و علاقه به زندگی خانوادگی، مخالف هدف نهایی آنها می‌باشد. زیرا هدف نهایی این کیش، کشتن تمایلات است و این، مستلزم عزوبت می‌باشد<sup>(۸)</sup>.

به نقل از سورخ معروف وستر مارک (WESTERMARK) از نظر بودا همه زنان، دارای روح اغوا و فریبند هستند که برای مردیها گسترش و نیروی فریبندگی در نهاد زنها با خطرناکترین شکل مجسم شده است. و همین فریبندگی زنها است که فکر عالی را کور می‌سازد.

- بر طبق گزارش «شورای جمعیت» میزان درآمد زنان پس از طلاق، در دو کشور ایالات متحده و آلمان به ترتیب ۲۴ و ۴۴ درصد تنزل پیدا می‌کند در حالی که میزان عایدی مردان این دو کشور به ترتیب ۶ و ۷ درصد کاهش پیدا می‌کند.

در مکتب یهود نیز نه تنها مطالبی در باب حقوق زنان عنوان نشده، بلکه یک دستور العمل شدید در متن تورات می‌یابیم که دال بر کناره‌گیری مطلق انسانها از زن به هنگام عادت ماهیانه است<sup>(۹)</sup>.

یونانیان زن را منشأ انسواع بدبهختی‌های بشر می‌دانند. «پاندورآ» (PANDROA)، سمبول اندوه بشر است. در دین یهود نیز حوا به عنوان علت اصلی عدم اطاعت آدم در برابر خداوند معرفی می‌شود. در قانون رم، زن، نقشی همانند نقش برده داشت و

بار این نوزاد نمی‌رفتند، زیرا وجود دختر را ننگ می‌دانستند.<sup>(۸)</sup>

#### نکاح البَدَل:

چنانچه از اسمش پیداست، طی آن، هرگاه مردی با زنش حرکت می‌کرد و به مرد دیگری که با همسرش حرکت می‌نمود نزدیک می‌شد، در صورت تمايل، همسر خود را با همسر آن شخص معاوضه می‌کرد و زنان هیچ نقشی در این معاوضه نداشتند.<sup>(۹)</sup>

#### نکاح الجمع:

یکی دیگر از انواع زناشویی همگانی بدين قرار بود که ثروتمدان عرب، به خاطر ثروت اندوزی، کنیزان خریداری شده و زنان بی بند و بار را جمع می‌نمودند و آنها را در نزد اساتید فن، رموز ادب و موسیقی و عشوه گری می‌آموختند. سپس هر یک را در منزلی آماده قرار می‌دادند و بر بام آنها

می‌شد که مرد مجاز است با مادر و خواهر خود زناشویی کندو طبق روایت زرتشتیان، زناشویی خواهر با برادر، پدر با دختر روا بوده است. کمبوجیه دو خواهر خود را به عقد ازدواج واداشت. داریوش خواهر خود، «پریستاتیس» را به همسری گرفت و داریوش دوم با خواهر خود، «استاتیس» ازدواج کرد. قباد نیز، هم خواهر خود و هم یکی از خواهرزادگان و نیز دختر خود «سامبیکه» را به زنی گرفت.

در میان اعراب رفتارهای وحشیانه و غیر انسانی نسبت به زنان شهرت بیشتری دارد. و این شهرت یا به دلیل وضعیت اجتماعی و اقتصادی حاکم بر آن سرزمنی است، که اکثراً مجبور به کوچ نشینی و دوره‌گردی بودند، و یا جنگها و درگیریهای پی در پی، آن را سبب می‌شد و یا به میمنت ظهور اسلام، تفاوت فاحش این اوضاع با وضعیت ناشی از تعالیم والای این دین بوده که بروز و جلوه بیشتری به آن داده است. از نمونه بربریت و جاهلیت حاکم در میان اعراب در برخورد آنان با زنان، می‌توان به برخی ازدواجها مرسوم آن دوران اشاره کرد. که زنان هیچ نقشی در تعیین همسر و زندگی زناشویی خود نداشتند.

### نمونه‌هایی از ازدواج در دوران جاهلیت

● سالانه سه تا چهار میلیون نفر از زنان آمریکایی در کانون خانوادگیشان مورد ضرب و جرح قرار می‌گیرند. در ۴۴ درصد از مواردی که زنان در این کشور به قتل می‌رسند؛ قاتل، همسرو یا دوست پسر آنهاست.

پرچمی را که نشان ورود آزاد برای همگان بود نصب می‌کردند و ثمره این چنین نکاحی نیز به کمک قیافه شناسان و کاهنان به یکی از مردان، منتبه می‌شد و فرزند مشروع او به حساب می‌آمد.<sup>(۱۰)</sup>

#### نکاح الشیفار:

به این ترتیب بود که زنان و دختران در ازاء کابین زنی دیگر واقع می‌شدند، یعنی مردی دختر یا خواهر خود را در عوض مهرزنی که گرفته بود به

نوعی از ازدواجها ننگین در آن زمان بود که به زناشویی دسته جمعی تعبیر می‌شد، البته تعداد مردانی که یک زن را به طور اشتراک انتخاب می‌کردند، از ده نفر تجاوز نمی‌کرد، اگر ثمره این ازدواج پسر بود، پس از گذشت چند شب از تولد او مادر نوزاد، یک یک آن چند مرد را خواسته و سپس به یکی از آنها خطاب می‌کرد که این فرزند از تو می‌باشد، و به این وسیله پدر کوک معین می‌گردید و مرد تعیین شده حق هیچ گونه اعتراضی نداشت. ولی اگر فرزند دختر بود، هیچ کدام از مردان زیر



نشسته است.

پدر یا برادر او می‌داد.<sup>(۱۱)</sup>

#### ازدواج‌های میراثی:

در جاهلیت مدرن، بشر با حریه قدرت و تکنیک، و در سایه تجربیات قرون گذشته توانسته است، با توان بیشتر، زمان رسیدن به اهداف و امیالش را کوتاه کند. اگر در جاهلیت کهن قبایل اوس و خزر بیش از ۲۰۰ سال به بهانه تلف شدن علفهای مزرعه یکی، توسط شتر دیگری، یکدیگر را می‌کشند، و اگر در سراسر این جهالت طولانی، هر سال ۱۰۰ قربانی داشت، امروزه یک بمب افکن مدرن، با یک پرواز چند دقیقه‌ای، دهها برابر آن را به دیار نیستی می‌فرستد که انصافاً آن کشتار قبیله‌ای بسی موجه‌تر و معقول‌تر است، چرا که اولین قتل، در ازای گرفتن حقی صورت می‌گرفته، ولی کشتار مردم بی گناه حلچه، بوسنی و هرز گوین، الجزایر و از همه رسواتر، مردم مسلمان فلسطین در پی احراق کدام حق است؟ آیا منشائی جز ظلم و خود خواهی دارد؟ و یا اگر زنده به گور کردن دختران در میان اعراب جاهلی، ضرب المثلی برای بیان قساوت و بی رحمی آن دوران است، و کمال خودخواهی و جهل آنان، تاب زنده ماندن یک

نوعی ازدواج بود که در آن همسر شخص متوفی، مانند اموال باقی مانده از وی به وارثان بعد از او تعلق داشت و به مانند ارث تقسیم می‌شدند.<sup>(۱۲)</sup> با این گونه رفتار بود که، آن دوران عصر جاهلیت، نام گرفت. که به حق، نامی با مسمی است. اگر جهل و ناقوانی بشر در برپایی یک زندگی مطلوب و داشتن رابطه‌ای انسانی با یکدیگر و بالاخره ایجاد یک اجتماع امن و آراسته به سجاپایی انسانی را وجه تسمیه این نام بدانیم، مسلم، نامی نیکوتر از آن برای این دوران، که ما مفتخر به اکتشافات و اختراعات و گونه‌های جدید ابزار و وسائل زندگی درآنیم، نخواهیم داشت. چرا که معدل این دوران بیش از امنیت انسان در آن زمان نیست. و اگر رفتارهای فردی و برخوردهای اجتماعی را در دو عصر، قیاس نماییم، «جاهلیت مدرن» شایسته آن خواهد بود. جاهلیتی که رخت زمانه پوشیده و با جلوه‌ای مدرن و فریبینده، غرور علم به خود گرفته و به نیش خند دوران گذشته

آمریکا، اکثر این زنان در فقر به سر می‌برند. بسیاری از این زنان هرگز ازدواج نکرده‌اند؛ بیشتر این عده را دختران نوجوان زیر بیست سال تشکیل می‌دهند. آنها به تنها بیان فشار تمامی مشکلات اساسی اجتماعی مربوط به فرزندان نامشروع و بسر بردن این فرزندان در خانه‌های بدون پدر را تحمل می‌کنند. این سرزنش در عین توجه رسانه‌ها و سیاستمداران، کمتر متوجه مردان و پسران مجردی است که در واقع پدران این فرزندانند. تاکنون اقدامات معمولاً بی‌اثر و نامنضمی برای واداشتن این پدران به کمک مالی به فرزندان خود صورت گرفته است ولی بیش از تأمین مالی، آنچه مهم است محبت و توجه پدرانه است، که عنایت چندانی به آن نمی‌شود.

حدود ۲۸ درصد از تمامی متولدین سال ۱۹۹۱ در آمریکا، خارج از پیوند زناشویی والدین خود پا به عرصه جهان گذاشتند. این رقم در مورد فرزندان

موجود ذی حیات را نداشت، امروزه خودخواهان مدرن حتی اجازه ورود به این جهان را به دختران و پسران نمی‌دهند و در همان دنیای ماقبل او را نابود می‌کنند، خود را ذی حق و آنان را بی حق می‌دانند. و مضمون «حیات» و مخالفت با اعدام مفسدینی چون دلالان مرگ و اعتیاد است، و قائلند که چون نفس حیات، محترم است پس باید قاتلین بشر هم حق حیات داشته باشند.

اگر فروش دختران، با مبالغه همسران در برخی ازدواجها و یا معامله بر سر زنان در جنگها، بخشی از تاریخ بشر را سیاه کرده و ما در عصر ارتباطات آن را محکوم می‌کنیم. امروزه فروش کودکان و نوجوانان توسط دلالان اسرائیل در سراسر دنیا چه وجهی دارد؟ و یا تربیت دختران از کودکی برای بهره‌برداری در مراکز فساد و گرداندن محافل عیش و طرب عیاشان، با کدام قانون بشری سازگار است؟

**● در هیچ کجای آلمان، مثل درون چهار دیواری خانه، این همه کسی را خفه نمی‌کنند، نمی‌زنند و با چاقو بدنش را سوراخ سوراخ نمی‌کنند. گذراندن یک شب در جمع خانواده، اغلب خطرناکتر از کشت زدن در محله‌ای خطرناک و فاسد فرانکفورت یا هامبورگ است.**

سیاهپستان آمریکایی به ۶۸ درصد بالغ می‌شود. از هر صد مورد ازدواج در آمریکا، ۵۵ مورد به طلاق می‌انجامد و این بالاترین رقم جدایی زوجین در کشورهای پیشرفته جهان است. وقتی ازدواجی به طلاق منتهی می‌شود، زنان مطلقه، که تعدادشان هم کم نیست، سرپرستی بچه‌ها را به عهده می‌گیرند و در نتیجه منبع اصلی تأمین مالی خود و فرزندانشان را از دست می‌دهند. بر طبق گزارش «شورای جمعیت» میزان درآمد زنان پس از طلاق،

اگر بی‌رحمی و زورگویی مردان، در برخی قبائل در به کارگیری زنان به مشاغل سنگین و یا جایگزینی آنان با چارپایان برای امراض معاش، چهره‌ای کریه و خشن به بخشی از تاریخ کهن بخشیده، امروزه فریاد به ظاهر پیشرفته و زیبای «تساوی زن و مرد از همه جهات» از جمله همه مشاغل، چه توجیه برتری دارد؟

نگاهی به اخبار و آمار دهشتناک موقعیت زنان از حیث امنیت، در محیط خانه و اجتماع در کشورهای به ظاهر متبدن، حکایت از پیشرفت ظلم و مدرن گشتن فساد و غارت علیه زنان دارد.

## الف - زن آزاری در خانواده

\* امروزه تقریباً ۸/۵ میلیون خانوار تک والد در ایالات متحده وجود دارد که دارای فرزندان زیر هجده سالند. در ازای هر یک مرد آمریکایی که به تنها ای از فرزندان خود نگهداری می‌کند، هفت زن دارای چنین شرایطی بوده و طبق گزارش دولت

زنانی که شوهرانشان را ترک می‌کنند، ۴/۵ برابر بیشتر از زنان شوهردار است.

(واشنگتن پست - آمریکا - چهارم آگوست ۱۹۹۵)

\* در تحقیقی که اخیراً در سی دانشگاه آمریکا به عمل آمده است، این حقیقت آشکار شده که ۱۲ درصد از دانشجویان زن، توسط همکلاسان خود مورد تجاوز به عنف قرار گرفته‌اند و از دیگر سو، ۴۸ درصد از دانشجویان مردی که مورد نظر خواهی قرار گرفته‌اند نیز اظهار داشته‌اند زنان دوست دارند که آنها را مجبور به انجام عمل جنسی نمایند.

در فرهنگ جدید، بی سرو صدا و از طریق نیروهای جنسیت گرا، به طور واضحی به تشویق تجاوز پرداخته، خشونت و مسایل جنسی را به نحو خطرناکی به یکدیگر آمیخته و زن را به کالایی تبدیل ساخته که در تملک مرد می‌باشد.... چنین طرز فکرهای خشن و سلطه طلبانه، به جهان کودکان، کتابهای آنها، برنامه تلویزیونی و بازیهای ویدیویی‌شان نفوذ کرده، تصورات و تخیلات آنها را به سوی خود جلب نموده و به مرور زمان شکل دهنده رفتار و حالات آنها می‌گردند.

(ال پائیس - اسپانیا - هشتم سپتامبر ۱۹۹۵)

\* در هیچ کجای آلمان، مثل درون چهار دیواری خانه، این همه کسی را خفه نمی‌کنند، نمی‌زنند و با چاقو بدنش را سوراخ سوراخ نمی‌کنند. گذراندن یک شب در جمع خانواده، اغلب خطرناک‌تر از گشت زدن در محله‌ای خطرناک و فاسد فرانکفورت یا هامبورگ است. آمار جرایم سال ۱۹۹۳ عبارت بود از ۲۸۵۸ کشته که در مشاجره‌های خانوادگی قربانی شده‌اند و ۸۶۹۲۲ نفر زخمی.

خشونت در خانواده بخش عمده‌ای از جرایم خشونت بار را تشکیل می‌دهد. از هر چهار فقره جنایت یکی در میان خانواده‌ها صورت می‌گیرد. بنابر اطلاعات اتحادیه حمایت از کودکان از هر صد کودک، ده نفر مورد تنبیه شدید والدین خود قرار

در دو کشور ایالات متحده و آلمان به ترتیب ۲۴ و ۴۴ درصد تنزل پیدا می‌کند و این در حالی است که میزان عایدی مردان این دو کشور به ترتیب ۶ و ۷ درصد کاهش پیدا می‌کند. از نتایج یک تحقیق بلند مدت که میزان درآمد و میزان فقر خانواده‌های آمریکایی را در بین سالهای ۱۹۸۳ تا ۱۹۸۶ مورد مطالعه قرار داد، چنین برمنی آید که میزان درآمد خانواده‌هایی که در طول دوره بررسی مذبور با رفتن پدر از خانه مواجه شدند، بلاfacile ۳۷ درصد کاهش یافت.

(واشنگتن پست - آمریکا - نوزدهم ژوئیه ۱۹۹۵)

\* سالانه سه تا چهار میلیون نفر از زنان آمریکایی در کانون خانوادگی‌شان مورد ضرب و جرح قرار می‌گیرند. در ۴۴ درصد از مواردی که زنان در این کشور به قتل می‌رسند؛ قاتل، همسر و یا دوست پسر (نامزد) آنهاست.

• قرآن کریم، زمان قبل از اسلام و ایامی را که بشر، از منبع وحی دور بوده و با جهل خود، ره پیموده است، به نام «جهالیت اولی» می‌نامد.

اعمال خشونت در داخل خانه‌ها، جرمی نیست که ارتکاب به آن تنها به یک بار محدود شود. بررسیهای انجام شده نشان می‌دهد که همسران خطاکار، بارها و بارها مرتكب اعمال خشونت آمیز خود می‌شوند. هر قدر بر میزان خشوت علیه زنان در خانواده افزوده می‌شود، احتمال اینکه فرزندان این خانواده‌ها نیز قربانی چنین خشونت‌هایی شوند، سه برابر افزایش می‌یابد. بدتر از همه اینکه، بنا بر آمار و بررسیهای انجام شده، قربانیان اینکونه خشونتها دقیقاً آن زمان در معرض پیشترین خطرهای ممکن قرار می‌گیرند، که بخواهند همسران خطاکار خود را ترک کنند. احتمال اعمال خشونت در مورد زنان مطلقه و

راحتی به زمین می‌انداخت و به همسرش می‌گفت: «این کار برای بچه لازم است» او بچه را می‌زد و بعضاً گونه‌اش را چنان نیشگون می‌گرفت که کبود می‌شد. مادر به پلیس شکایت نمی‌کرد و به اداره رسیدگی به امور جوانان هم مراجعه نمی‌کرد. سابینه هولتس، تهدیدهای شوهرش را مبنی بر اینکه روزی بچه را به دیوار خواهد کوبید، «حکم قطعی» تلقی می‌کرد. مارتینا در دسامبر ۹۳ بر اثر ضربات مشتمی که پدرش به او زده بود درگذشت در حالی که فقط ۶ ماه داشت. محل وقوع جرم، خانواده بود.

\* کلاودیاتسیمر ۲۱ ساله، در یک دفتر مشق مدرسه‌ای، تقریباً با خطی کودکانه از روابط زناشویی خود نوشته است:

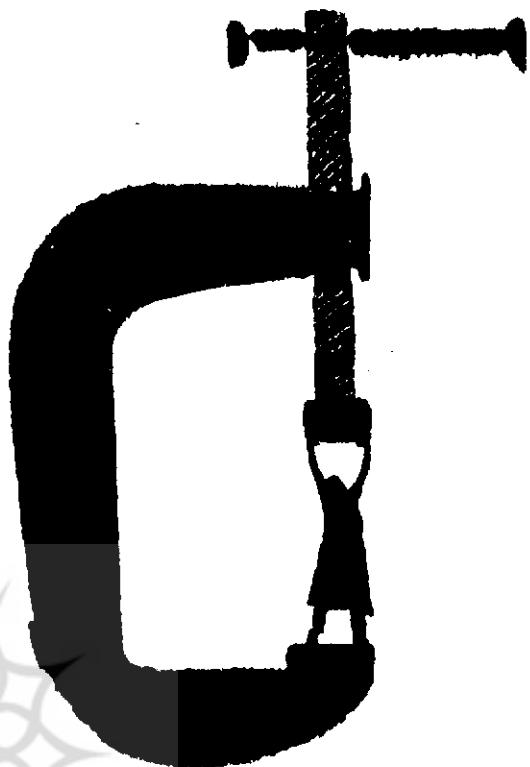
«شوهرم مرا وادار می‌کند دراز بکشم و بعد شروع به زدن من می‌کند. ضرباتش را میان سینه‌ها و پاهایم وارد می‌کند و این کار را طوری انجام

● این انحرافات دیگر امور نادری به شمار نمی‌روند. کمتر روزی است که در آن مواردی از قبیل سوء استفاده از اطفال توسط خانواده‌هایشان مطرح نگردد.

می‌دهد که انگار از آن لذت می‌برد. بی وقفه کنک می‌زند و با خشونت به من تجاوز می‌کند.... از اینکه فریاد کشان و لرزان جلوی پایش می‌افتم، لذت می‌برد. از زدم دست نمی‌کشد. دستهایم را روی سرم نگه می‌دارم و به این ترتیب نمی‌توانم از دیگر بخشهای بدنم محافظت کنم من دیگر حقیقتاً می‌ترسم.»

(اشترن - آلمان - بیست و چهارم نوامبر ۱۹۹۴)

\* در آمریکا یعنی جایی که خشونت یک بیماری مژمن است، با وجود ثابت ماندن آمار بزهکاریهای خشونت‌آمیز از سال ۱۹۹۰ به این طرف و نیز کاهش شمار جوانان، جنایات انجام گرفته توسط



گرفته و یک سوم خواهان و برادران با ضرب و شتم با یکدیگر رفتار می‌کنند. وزارت فدرال امور زنان و جوانان نیز تخمین می‌زنند که در ایالات فدرالی سالانه چهار میلیون زن از سوی همسران خود مورد ضرب و شتم قرار می‌گیرند. چهار صد و چهل هزار نفر از آنان با پناه بردن به یکی از ۳۲۴ خانه زنان موجود در کشور، خود رانجات می‌دهند. با وجود اینکه تا کنون بررسی‌های کمی انجام شده است، اما متخصصین در یک امر توافق نظر دارند که، در مورد هیچ یک از انواع جرائم، ارقام تا این حد خوفناک نبوده و رقم موارد اعلام جرم یا موارد واقعی انجام جرم تا این حد پیش نرفته بوده است. احتمال ارتکاب واقعی مورد اعلام جرم، هر قدر که رابطه میان مجرم و قربانی نزدیک‌تر باشد، افزایش می‌یابد.

\* توماس هولتس، از دخترش مارتینا متنفر بود. این مرد ۲۲ ساله نمی‌خواست درک کند که کودکی ضعیف و ناتوان به دنیا آورده است. تخت این دختر کوچک یک کیف سفری بود که یک تخته چوبی روی آن گذاشته بودند. گاهی پدر، کیف و بچه را به

آنها ۱۲۴٪ در طول چهار سال گذشته افزایش یافته است.

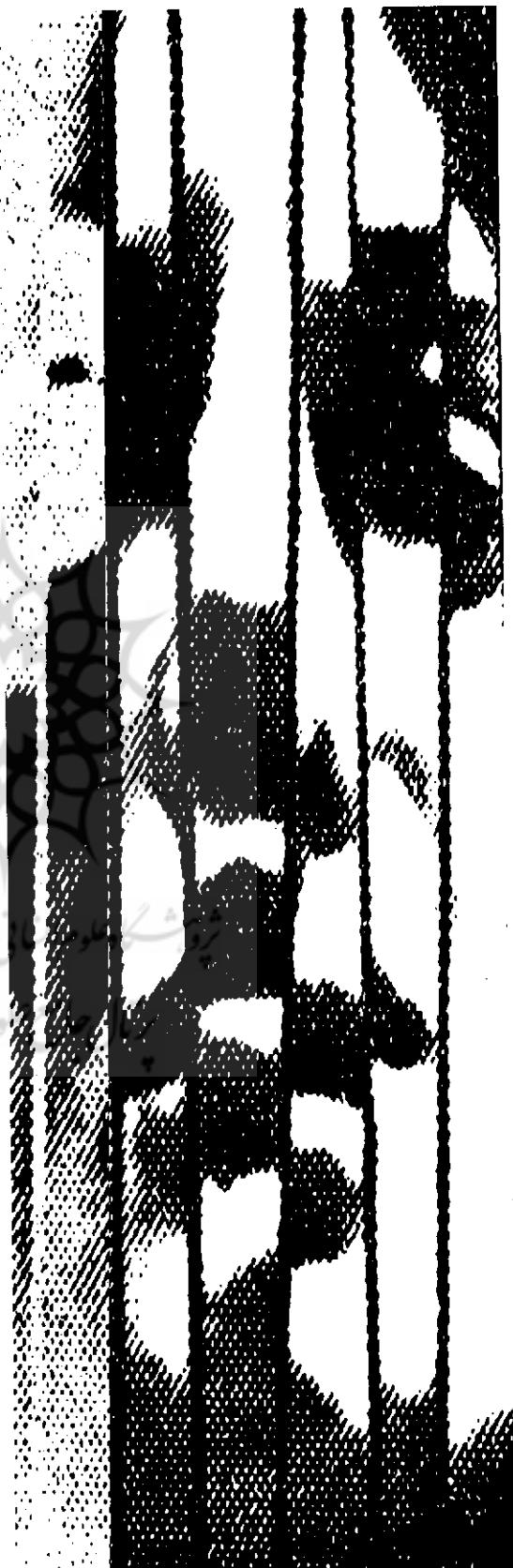
(ال پاییس - اسپانیا - پانزدهم نوامبر ۱۹۹۴)

## ب - زن و بازار مشاغل

\* از پایان ماه اکتبر که سی نفر از سربازان وظيفة زن گروهان صد و چهل و سوم توپخانه ارتش آمریکا، سوگند نظامی خود را شکستند و علیه سوء استفاده‌های وحشیانه جنسی، روابط نامشروع، خشونت و تجاوزاتی که علیه آنان و دوستان مؤنشان از سوی مردمیان و مقامات ارشد صورت می‌گرفت شکایت کردند؛ باشکوهترین ارتش دنیا به میدان جنگی، نزول پیدا کرد که هیچ دستور العمل سنتی نظامی در مقام مواجهه با آن نیست و این میدان همان مسایل ارتباطات دو جنس است. دیوید مید، ژنرال بازنده‌ای که دستور اعزام نیروهای آمریکایی به هایتی را صادر کرد اعتراف می‌کند: «به خیال خودمان مشکل ادغام مردان و زنان در نیروهای مسلح را حل کرده بودیم ولی امروز باید بپذیریم که تنها آن را سرپوش گذاشته بودیم».

تزویر پنهانی که برای سالها، کار همه را راحت کرده بود - چه برای زنان فمینیست نظریه پرداز طرفدار ادغام نظامیان زن و مرد که از ارتش تک جنسی به عنوان یک آزمایشگاه بزرگ آزادی و برابری جنسی بهره‌ها می‌برند و چه برای آقایانی که به آن سربازان زن خجالت زده به چشم گونه‌ای «حرمسراي ستاره‌دار» نگريسته بودند، اينک در اثر فرياد هزار نفر زنی که در طول هفته با مراکز حمايتی جديد التأسيس تماس تلفني می‌گيرند و تابحال تعداد اين تماسها به رقم بيش از چهل هزار مورد رسيد، آشکار شده است.

در سال ۱۹۷۶ زمانی که وزارت جنگ آمریکا تسلیم فشارهای سیاسی اشخاصی شد که خواهان ارتش تک جنسی بودند تا زنان را نيز از منافع حرفه‌ای بدون تبعیض بهره‌مند سازند، يك



## د - کالا انگاری زنان

\* چکها، جاده اتوبان موسوم به E ۵۵ را که دارای خانه‌های بدنام، بارها و دکه‌های بسیاری است، جاده گناه می‌نامند. در محله‌ای خصوصی استراحت و رفع خستگی و در گودالهای خیابانی، صدها تن از بدنام‌های اسلواکی و اوکراینی به صورت تهاجمی برای جلب نظر مشتریان فعالیت می‌کنند. بسیاری از اینها بر اثر عدم اطلاع، به مراقبت از خود اقدام نمی‌کنند و بقیه هم به خاطر خواسته مشتریان که اکثر آنها را آلمانی‌ها تشکیل می‌دهند از وسایل جلوگیری صرف نظر می‌کنند و کودکان ناخواسته، خود را دلوطلبانه، بعد از وضع حمل و یا بر اثر فشار قوادها در بیمارستانها بجای می‌گذارند. سپس، این کودکان به پیتم خانه‌هایی که در نزدیکی مرزها قرار دارد، منتقل می‌گردند....  
(اشپیکل - آلمان - بیست و دوم ژانویه ۱۹۹۶)

**در محاکمات امروز، دیگر فردی خبیث و بیگانه که بچه‌ها را با آب نبات کاراملی گول بزنده و کنار مدرسه به کمین آنها بنشینید، در معرض تهدید قرار نمی‌گیرد. بلکه مجرمین جنسی نسبت به کودکان آلمانی، پدران، عموها، دایی‌ها، و حتی مادران، خاله‌ها، عمه‌ها، و مادربزرگها، یعنی اعضای یک خانواده می‌باشد که بچه‌های خود را مورد آزار قرار می‌داده.**

\* روسپیگری نیمه وقت، صنعتی رو به رشد در میان دانشجویان، فارغ التحصیلان دانشگاهها و دانش آموزان مدارس در ژاپن است. در طول دو سال گذشته، رکود و کسادی طویل المدت، یافتن شغل را بویژه برای زنان، دشوارتر ساخته است. تعداد زیادی از زنان فارغ التحصیل، به کار در مشغول فروشیها روی آورده‌اند. اگر چه آنها رسماً به داشتن روابط جنسی با مشتریان حقوق

مجموعه قوانین جنسی بسیار سختگیرانه نیز اعمال شد، اما اکنون رفتارهایی از نوع رفتار گروهبان مرد پایگاه تگزاس که سربازان زن تحت امرش چاره‌ای جز سکوت در برابر رفتارهای جنایتکارانه‌اش ندارند عادی است. گروهبانی که شاگردان دختر تحت امر خود را به بهانه‌های کنترل مسایل بهداشتی، مجبور به عریان شدن نموده و پس از اعمال رفتاری تحقیرآمیز و بازرسی بدنی، دخترها را گلچین می‌کند و....  
(لارپوبليکا - ایتالیا - بیست نوامبر ۱۹۹۶)

## ج - اضطراب مادران و سرنوشت کودکان

\* هر روز صبح روزنامه‌های آمریکا، صفحه‌های تلویزیونی، قوطی‌های شیر و دیوارهای ادارات پست پوشیده از تصاویر دختر بچه‌ها و پسر بچه‌های مفقود شده‌ای است که ناپدید می‌گردند. بسیاری از این اعلامیه‌ها زرد می‌شوند و سنگ قبری کاغذی برای بیگانه‌انی هستند که هرگز زنده پیدا نمی‌شوند.

مردم، دلوایس هستند، دچار تشویش می‌شوند و با ترس از ضعف و ناتوانی و انفعال در برابر جنایتی چنین بی شرمانه اقدام می‌کنند. مادرها و پدرهای دلسوز، گشت مسلحانه و نگهبانی راه می‌اندازند اما آمار مت加وزین «مهر خورده» یعنی آنهایی که از سوی دادگاه مجرم شناخته شده‌اند، امسال به رقم ۱۵۳ هزار نفر رسیده است. این آمار دهشتبار و افزایش پرونده‌های مربوط به تجاوز و خشونت علیه بچه‌ها، موجب ترس و آشفتگی عمومی شده است. راه حلی آسان، فرمولی سیاسی یا ژورنالیستی راحت در مقابل این کابوس والدین دلسوز عصر ما وجود ندارد. عدالت سریعی که توسط سه زن در اوها یور اجرا شد، تنها شانه‌ای از سرخورده‌گی مأیوسانه‌ای است که گریبان گیر مبارزان با شرارت علیه کودکان گشته است.

(لارپوبليکا - ایتالیا - بیست نوامبر ۱۹۹۶)

آن مواردی از قبیل سوء استفاده از اطفال توسط خانوادهایشان مطرح نگردد.

\* کلاوس شن، شهردار سابق مایزن‌نها در جرم سوء استفاده از برادرزاده خود که امروز ۱۴ سال دارد به حبس محکوم شده است.

\* در شهر لیمبورک پدر چهار کودک به نه سال حبس محکوم شده است. این مرد ۴۵ ساله پسرچههای خود را ۸۰۰ بار از لحاظ جنسی مورد سوء استفاده قرار داده است.

از پایان دهه هشتاد، اداره جنایی آلمان سالانه میان ۱۲۰۰۰ تا ۱۵۰۰۰ مورد سوء استفاده را در ایالات فدرال شمارش کرده است. به نظر کارشناسان رقم موارد نامشخص، در برابر بیشتر از ارقام فوق است. مجرمین و قربانیان در هفتاد درصد موارد، با یکدیگر آشنا و قوم و خویشند. مجرمین مطرح دیگر نیز شخصیت‌های مقندری به شمار می‌روند: معلمنین، مربیان و کشیشان.

(اشترن - آلمان - دوم مارس ۱۹۹۵)

## و - توریسم جنسی

\* بعضی افراد به دشواری سکوت را می‌شکنند. بهره‌برداری از کودکان بوسیله شبکه‌های بین‌المللی فحشاء که با توسعه جنسی مرتبط است، مقامات و سازمانهای دفاع از حقوق بشر را به نشان دادن عکس العمل واداشته است. صندوق ملل متعدد برای کودکان (یونیسف)، حدود یک‌صد دولت و تعداد زیادی سازمان از ۲۷ تا ۲۱ اوت در سوئیس گرد هم می‌آیند تا استراتژی مشترکی برای مقابله با این آفت تدوین کنند.

کسانی که هنوز سن‌شان به ۵ سال نرسیده است، و یا حتی شیر خواره هستند قربانی سوء استفاده‌های جنسی می‌شوند. یک قربانی در بلژیک اعلام شد که تنها ۷ ماه داشت، به خاطر این عمل، چشم از جهان فرو بست.

امروزه به شکل رسمی در جهان، سالانه یک میلیون کودک به صفوں قربانیان جنسی و

بگیرشان تشویق نمی‌شوند، اما داشتن چنین روابطی بعد از ساعت‌کار امری اختیاری به حساب می‌آید. اما جالب توجه است که در حال حاضر، دانش‌آموزان دبیرستانی، روابط واقعی را عرضه می‌کنند. آنها کارتهای شناسایی مدرسه‌شان را همراه با عکس و شماره تلفن در مقابل ۳ تا ۵ هزارین به تجار پیرتر می‌فروشند. یکی از آنها می‌گوید: «ما از تلفن سیار استفاده می‌کنیم نه تلفن منزلمان». هر چند در تایلند و فیلیپین، این فقر است که کودکان را به سوی فحشاء و روپیگری سوق می‌دهد، اما به نظر می‌رسد این دنیای پرزرق و برق اجتناس برچسب دار طراحان مد آمریکایی است که دختران دانش‌آموز ژاپنی را به انحرافات شدید اخلاقی می‌کشانند.

(تايمز - انگستان - بيست و چهارم ژوئيه ۱۹۹۶)

\* برحسب آمار مستند اخیر، ۱۶٪ آلمانی‌ها که شامل ۱۳ میلیون زن و مرد می‌شوند ارتباط جنسی دسته جمعی یا همان مبالغه زوجها را بازیهای جالب شهوانی می‌دانند که آنها را وسوسه می‌کنند و ۵٪ یعنی ۴ میلیون شهروند آلمانی خود را جزء فعال این گروهها بشمار می‌آورند....

(اشترن - آلمان - پنجم نوامبر ۱۹۹۴)

## ه - کودک آزاری در خانواده

\* در محاکمات امرون، دیگر فردی خبیث و بیگانه که بچه‌ها را با آب نبات کاراملی گول بزنده و کثار مدرس به کمین آنها بنشینند، در معرض تهدید قرار نمی‌گیرد. بلکه مجرمین جنسی نسبت به کودکان آلمانی، پدران، عموها، دایی‌ها، و حقی مادران، خاله‌ها، عمه‌ها، و مادربرزگها، یعنی اعضای یک خانواده می‌باشند که بچه‌های خود را مورد آزار قرار داده، آنها را به مردھای بیگانه می‌سپارند و در جشن‌های خانوادگی بارها و بارها مورد تجاوز قرار می‌دهند. این انحرافات دیگر امور نادری به شمار نمی‌روند. کمتر روزی است که در

«بار»‌ها و سالنهای فساد کشورهای جنوب هجوم می‌برند و دوم آنکه فحشاء با کودکان را در کشورهای خود نیز بیش از پیش رواج دهند. اعلام شده که در نیویورک نزدیک به ۳۰ هزار و در پاریس به تا ۱۵ هزار کودک روسپی وجود دارد. بیشتر این کودکان را فرزندانی تشکیل می‌دهند که از خانواده‌هایشان بریده‌اند و خود را برای تهیه یک وعده مواد مخدر، یا یک ماده مصرفی فرهنگی اجتماعی دیگر، در اختیار دیگران می‌گذارند.

به طور کلی می‌توان گفت بهره‌گیری ناهنجار از ابزار نوین ارتباطی - و در رأس آن اینترنت - نگرانی شدید عمومی را برانگیخته است. عمومیت یافتن تصویرهای خلاف عفت و انتشار آنها از طریق تلویزیونها در ترغیب و ترویج فحشاء با کودکان به شدت مؤثر بوده است.

(لوموند دیپلماتیک - فرانسه - آگوست ۱۹۹۶)

## ز - دختران و جهنم مدرسه

\* امروز در آمریکا داشتن فرزندی در مدرسه، مانند داشتن فرزندی در جبهه جنگ است. فرزندی که در جبهه‌های بی رحم نبرد «جنسيتها» ناپدید شده باشد. این سخن را از من - که دو فرزند پسر و دختر دارم - باور کنید. اگر فرزند، دختر باشد و اگر به آمارها معتقد باشیم، باید در این کابوس زندگی کنیم که دخترمان با خطر بسیار بالای مورد تجاوز و آزار قرار گرفتن از سوی رفاقت، دست و پنجه نرم می‌کند یا آنکه با آموزگاران زیادی سر و کار دارد که در ازای نمرات خوب، از او جنسیتش را توقع دارند. طبق آمار اخیر سازمان زنان دانشگاهی - که شامل مدرسان زن هیأت علمی و دانشجویان دختر است - ۸۱ درصد دختران آمریکایی - که جهنم تحصیل را از کودکستان تا دانشگاه را طی می‌کنند - دیر یا زود «مورد آزار و اذیت جنسی» قرار می‌گیرند. البته باید از خود پرسید که آن ۱۹ درصدی که مصون و نادیده تمامی جبهه‌های نبرد جنسی آموزشگاهی! را طی

فحشای سازمان یافته می‌پیوندد. این عمل، فعالیتی است بسیار پرسود که رقم آن به میلیاردها دلار می‌رسد و در چهار گوشة جهان امروز، صنعتی در حال توسعه است. درواقع چون مشتریان جنسی، از ایدز و حشت دارند، به همین جهت هر روز سراغ رو سپیهای جوان‌تر را می‌گیرند. جالب اینجا است که این امر موجب تطمیع دلالان، جهت کسب پول بیشتر شده و این دلالان «بکارت»، اجناس تحت تملک خود، یعنی دخترکان کم سن و سال را به کمک پزشکان، بارها و بارها ترمیم می‌کنند و آن را به بهای بسیار گران در اختیار خردیاران این کودکان می‌گذارند.

در آسیا، این قبیل کودکان همواره قربانی مسافران ژاپنی و غربی دارای انحراف جنسی نیستند این شهروندان کشورهای پیشرفتی و توسعه یافته، غالباً شهروندان عادی کشورهای خود و بدون داشتن علامات ظاهری خاص هستند. تمایل جنسی آنها در خارج از کشور آسانتر از اضاء می‌شود تا در داخل وطن، که در آن مخاطرات مختلف، بیشتر و بزرگتر است. با دخترکان یا پسرکان جهان سومی همه چیز بسیار ساده‌تر انجام می‌گیرد.... نکته دیگر اینکه این مشتریان که به دنبال کودکان می‌آیند همان کسانی هستند که از آنها فیلم می‌گیرند، بعد فیلم را به کمک دوربینهای کامسکوپ و دیگر دستگاههای ویدئویی، تکثیر و توزیع می‌کنند. هلند و انگلستان، از مراکز بزرگ توزیع آن به شمار می‌روند و بزرگترین بازار مصرف آن، ایالات متحده است. با رقم معامله‌ای که سالیانه به میلیاردد می‌رسد. این تجارت بی آنکه اروپا و آمریکای شمالی را نادیده بگیرد رفته رفته به سوی آسیا تغییر مکان می‌دهد.

همه شواهد گویای آن است که در این دو قلمرو - فحشاء با کودکان و تصویر سازی قبیح از آن - غالب کشورهای جهان علی الخصوص کشورهای جنوب را فرا گرفته است با این حال، پایه اصلی رواج این تجارت را باید در خود کشورهای شمال جستجو کرد: نخست به خاطر خیل توریستها که به



پژوهش  
مکانیکی و مطالعات فرهنگی  
دانشگاه علوم انسانی

رشته‌هایی که مورد علاقه جنس مخالفان است، بیشتر ثبت نام می‌کنند و دخترانی که در مدارس دخترانه درس می‌خوانند، در دروس علوم و ریاضیات که همواره در آنها قوی‌تر بوده‌اند، پیشرفت بیشتری دارند. در مدارس دخترانه، دانشآموزان می‌توانند پیشرفت کنند و نمرات بهتری بگیرند. بنابر آنکه نگران باشند این امر بر آینده روابط دوستانه‌شان با پسرها لطمه وارد می‌کند.

برخی معلمان می‌گویند، تفکیک مدارس کاری غیر قانونی است. در واقع تا وقتی که برای پسرها و دخترها امکانات آموزشی مساوی در نظر گرفته شود، این کار اصلاً غیر قانونی نیست. برخی دیگر نگرانند که تفکیک مدارس دختران و پسران برای پیشرفت اجتماعی دانشآموزان مضر باشد، ولی تا کنون هیچ پژوهشی که نگرانی آنها را مورد تأیید قرار دهد انجام نشده است. ضمن آنکه وجود بسیاری از متخصصان موفق اعم از زن و مرد که به مدارس و دانشگاه‌های جداگانه رفته‌اند، افرادی مثل هیلاری کلینتون، مادلین آبرایت، و وندی گرام که همگی از دانشکده دخترانه «ولسی» فارغ التحصیل شده‌اند، نشان می‌دهد که زمان صرف شده در محیط‌های آموزشی جداگانه حقیقتاً توانایی‌های رهبری و اعتماد به نفسی را که برای دستیابی به موفقیت در زندگی آتی خود به آن نیازمندند، با آنان می‌بخشد.

دلیل محکم دیگر برای احیای مدارس جداگانه، آن است که وجود این مدارس احتمالاً به کاهش قوی میزان بارداری نوجوانان کمک می‌کند. تاکنون به خوبی معلوم شده دختران جوانی که در دوران مدرسه بچه دار می‌شوند، به احتمال زیاد، اصلاً دبیرستان را تمام نمی‌کنند و در دام فقر گرفتار می‌شوند. به احتمال قریب به یقین، مدارس دخترانه با فراهم کردن محیطی از هم جنسان، از دخترانی با آرمانهای عالی که نمی‌خواهند آینده خود را با حاملگی پیش از موعد تباہ کنند، حمایت می‌کند.

\*کودکان و نوجوانان در نیویورک قبل از ورود

می‌کنند، از اینکه خطر از کنار سرشان گذشته، داخلوش از مدرسه خارج می‌شوند یا احساس‌شان سخت جریحه دار می‌شود؟ (لارپوبليکا - ایتالیا - بیست و هفتم سپتامبر ۱۹۹۶)

\* (این مطلب، نوشته دیان راولیش، پژوهشگر ارشد دانشگاه نیویورک است) مشکلات کاملاً آشکار مدارس دولتی منطقه واشنگتن دی سی - به ویژه موقیتهای قلیل تحصیلی و آموزشی و ضوابط و مقررات ضعیف آموزشی - موجب شده تا سیستم مدارس مورد بررسی و بازبینی کامل و دقیق قرار گیرد. در حال حاضر، اعضای کنگره آمریکا به اتفاق مقامات محلی سرگرم ارائه برنامه‌ای برای اصلاح سیستم مدارسند. یکی از مواردی که حتماً باید در این برنامه گنجانده شود، طرح تفکیک و جداسازی مدارس دختران و پسران است.

سالها پیش، مدارس جداگانه دولتی، به ویژه در شهرهای بزرگ متداول بود. ولی در عرض چند دهه گذشته، چنین مدارسی کاملاً ناپدید شدند. امروز تنها یک درصد از دانشآموزان آمریکایی به مدارس جداگانه می‌روند که تعداد انگشت شماری از آنان به تحصیل در مدارس کاتولیک یا مدارس خصوصی اشتغال دارند.

کنار گذاشتن مدارس جداگانه یک اشتباه بود. برخی پژوهشگران دریافت‌هاین که مدارس جداگانه در موقیت تحصیلی دانشآموزان، به ویژه اقلیتها و دختران، نقش مؤثری دارند و همچنین دخترانی که مدارس خصوصی نخبگان می‌روند، در مدارس جداگانه و مختلط نیز به همان اندازه موفقند. مدارس جداگانه بیشتر از مدارس مختلط بر تحصیل و آموزش تأکید دارند. دانشآموزان مدارس جداگانه برای حفظ آرایش ظاهری خود، گذاشتن قرار ملاقات و وضعیت پوشش خود، آشتفت و نگران نیستند و بدین لحاظ تکالیف خود را بهتر انجام می‌دهند و آرمانهای بزرگتری در سر دارند. دانشآموزان این قبیل مدارس در درسها و

یکی از اعضای شانزده ساله یک باند متشكل از نوجوانان بزرگوار، در خیابان بیرون مدرسه خود در شیکاگو، پسری را با شلیک ۳۸ گلوله از سلاح غیر اتوماتیک خود به قتل رسانید. یکی از همکلاسیهای دختر او که سلاح مذبور را پنهان کرده بود نین، به سبب مشارکت در قتل محکوم شناخته شد.

این حوادث، در خارج از شهر زادگاه آنان، هیچ گونه جنجال و تبلیغاتی به راه نمی‌اندازد و قالب اوقات در روزنامه‌های محلی بیش از چند سطری به آنان اختصاص داده نمی‌شود. دو سال قبل جیمز داربی، کودک نه ساله اهل نیوآورلئان، برای کلینتون رئیس جمهور آمریکا نامه‌ای نوشته واژ او خواست که کشت و کشتار کودکان را در شهر وی متوقف کند. او نوشت: «فکر می‌کنم ممکن است کسی من را بکشد. من از شما تقاضا ندارم که جلوی این کار را بگیرید». جیمز حق داشت که از بابت امنیت خود بترسد چرا که نه روز بعد، در یک تیراندازی از داخل اتوبویل کشته شد. یک هشتم کودکان گزارش می‌دهند که به وسیله یک سلاح گرم تهدید شده‌اند.

بریتانیا و فق دادن خود با بسیاری از الگوهای اجتماعی را که حدود ده تا بیست سال قبل از آن در ایالات متحده مشاهده می‌شود آغاز کرده است. این الگوها مشتمل بر از هم پاشیدن خانواده‌ها، حرامزادگی، غبیت پدران و مادران از خانه به سبب مشغله کاری فراوان یا از روی غفلت هستند.

«دین راجک» - استادیار رشته جامعه‌شناسی در دانشگاه جورجیا - چنین می‌گوید: «ما اکنون دارای جمعیتی از نوجوانان هستیم که از نظر اخلاق و رفتار بسیار عجیب و غریب هستند. طی بیست سال اخیر در آمریکا، الگوهای تبهکاری به نحوی نگران کننده تغییر شکل داده است. سابقاً جرایم مرگبار و خشونت بار مسأله مختص بزرگسالان بود و کودکان تنها در سرتقها کوچک و کم اهمیت یا ورودهای غیر مجاز به اماکن مختلف شرکت داشتند. اکنون نه شیطنت کودکانه بلکه مواد مخدر

● از هر صد مورد ازدواج در آمریکا، ۵۵ مورد به طلاق می‌انجامد و این بالاترین رقم جدایی زوجین در کشورهای پیشرفته جهان است. وقتی ازدواجی به طلاق منتهی می‌شود، زنان مطلقه، که تعدادشان هم کم نیست، سرپرستی بچه‌ها را به عهده می‌گیرند و در نتیجه منبع اصلی تأمین مالی خود و فرزندانشان را از دست می‌دهند.

به مدارسشان باید از کنار دستگاههای فلزیاب عبور کنند. هرگاه دستگاه مذبور سوت بکشد، آن کودکی را که عبر وی موجب صدای مذبور شده است به وسیله یک دستگاه اسکنر دستی مورد تدقیق بدین قرار می‌دهند. پرسنل امنیتی [!] مدرسه در جستجوی اسلحه گرم هستند. این تدبیر در پی وقایع جداگانه قتل دانش‌آموزان در مدارس اتخاذ گردید. اکنون هیأت رئیسه مدارس، در بسیاری از بزرگترین شهرهای آمریکا از این تدبیر پیروی می‌کنند. و این روال به تدریج در داخل شهرهای کوچک و حومه شهرها هم گسترش و رواج پیدا می‌کند. بنا بر اعلامیه وزارت دادگستری آمریکا، بیش از  $\frac{1}{3}$  نوجوانان پسر ساکن شهرهای پرجمعیت، اسلحه به همراه دارند.

یکی از پژوهش‌هایی که در ایالت میشیگان به عمل آمده است، حکایت از آن دارد که بیش از دویست هزار کودک آمریکایی، اسلحه گرم خود را در داخل بسته یا محموله نهار خود در مدرسه، قرار می‌دهند.

در شهر تاسین، واقع در ایالت کالیفرنیا، سه ماه پیش، پنج نوجوان مابین ۱۵ تا ۱۷ سال به کشتن یک نوجوان ۱۴ ساله متهم شدند. نوجوان مقتول کوشیده بود یک دستگاه صوتی استریو را که آن دو نفر از چنگ او ربوه بودند، پس بگیرد.

قرب با از دعوت می‌کردند تا آنها را به سوی هدف آفرینش، رهسپار سازند.

حال، دنیایی که با تفکر صرف بشری آباد شود و انسانها، در کشمکش هوای نفس یکدیگر، غالب و مغلوب باشند چه جایی برای رشد اندیشه‌های توحیدی و برپایی عدل و قسط اهدایی پیامبران خواهد بود؟

دین آمد تا با ایجاد زمینه‌های مناسب اجتماعی، و ارائه برنامه‌های سازنده، بر مبنای عقل و حکمت، بشریت را به غایت و هدف آفرینش یعنی شناخت حق و عبودیت آن برساند.

حال که میزان سعادت فردی و اجتماعی بشن، مستقیماً به میزان دوری و نزدیکی او به پذیرش حقانیت انبیاء و تن دادن به تعالیم آنان بستگی دارد. و با طلوع اسلام تاریخ شاهد خروج بشر از ظلمات جاهلیت و بی‌هویتی بوده، و حیات انسانی او را تضمین نموده، امروزه نین، نیاز به رویکردی دوباره بر این دین احیاگر، بیش از پیش احساس مبی شود، و بشر برای خروج از این جاهلیت پیشرفت، ناچار از پذیرش و انقیاد دستورات همه جانبی و هدایتگر اسلام در همه شئون زندگی است.

#### یادداشت‌ها:

- ۱- اصول کافی / کتاب العقل و الجهل / حدیث
- ۲- نور الثقلین / جلد ۵ / صفحه ۲۸۲
- ۳- اعراف - ۱۷۹
- ۴- سروره نعل / آیه ۵۷ و ۵۹
- ۵- قانون بودائی / قسمت اول، صفحه ۲
- ۶- عتورات سفر لاویان، باب ۵ - آیه ۱۹ به بعد
- ۷- حقوق زن از نظر تاریخ ملتها و اسلام / خیر الله مردانی / صفحه ۱۲
- ۸- همان
- ۹- همان
- ۱۰- همان
- ۱۱- همان
- ۱۲- همان
- ۱۳- ماهنامه کیان / شماره ۲۸ / صفحه ۴۸
- ۱۴- همان
- ۱۵- ذاریات - آیه ۵۶

است که بر ایجاد موج بزهکاری توسط جوانان  
دامن می‌زند».

(دیلی تلگراف - انگلستان - دوازدهم سپتامبر ۱۹۹۵)

اینجا است که فلسفه این جهانی بودن دین بیش از پیش بارز می‌گردد. و پاسخ مدرنیستهایی که می‌گویند: «خداآند اولاً و بالذات، دین را برای کارهای این جهانی و سامان دادن به معیشت درمانده هادر این جهان فرو نفرستاده است، تعلیمات دینی، علی الاصول برای حیات اخروی جهتگیری شده‌اند، یعنی برای تنظیم معیشت و سعادت اخروی هستند.<sup>(۱۲)</sup>» می‌باشد.

آری، دین باوران مصلحتی، آنانکه جرأت مردود دانستن بعثت انبیا را ندارند و تاب اقرار به تمامیت دینهای آسمانی، برای اصلاح همه امور بشر در دنیا و آخرت را نمی‌آورند، و در کنار عقلانیت بشری، حاکمیت شریعت ادیان را تنگ می‌بینند، اهداف و تعالیم آنان را حتراماً به جهان اخروی حواله می‌دهند. و آن را برتر از آبادانی دنیای خاکی میدانند و می‌گویند: «ابلاغ پیامها و انجام کارهای اصلاحی و تکمیلی دنیا در سطح مردم، دور از شأن خدای انسان و جهان است و تنزل دادن مقام پیامبران به مارکس‌ها، پاستورها، گاندی‌ها یا جمشید و بزرگ‌مهر و حمورابی می‌باشد.<sup>(۱۳)</sup>» اما پیام «و ما خلقت الجن و الانس، اللہ لیعبدون»<sup>(۱۴)</sup> گویای آن است که:

